

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТР РОЗВИТКУ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Департаменту по роботі з персоналом та
підготовці науково-педагогічних кадрів СумДУ

Дмитро ЦИГАНЮК

«25» червня 2021 року

ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
педагогічних, науково-педагогічних та інших категорій працівників

Українська мова: помічник кожному на щодень

1.1 Загальна інформація	
Повна назва структурного підрозділу	Центр розвитку кадрового потенціалу навчального закладу
Вид підвищення кваліфікації	Навчання за програмою підвищення кваліфікації
Обсяг програми год./кредитів ЄКТС	30 год./1 кредит ЄКТС
Форма(ми) підвищення кваліфікації	Дистанційна
Місце виконання програми підвищення кваліфікації	Сумський державний університет
Кількість осіб у групі:	- мінімальна 20
	- максимальна 70
Мова(и) викладання	Українська
Тип документу про підвищення кваліфікації	Свідоцтво про підвищення кваліфікації
Інтернет-адреса постійного розміщення опису програми підвищення кваліфікації	http://crkp.sumdu.edu.ua/uk/
1.2 Мета програми підвищення кваліфікації	
Удосконалити раніше набутих та набуття нових лінгвістичних, комунікативних, дискурсивних, соціокультурних компетенцій, що забезпечують належний рівень щоденного та фахового спілкування педагогічних, науково-педагогічних та інших працівників	
1.3 Характеристика програми підвищення кваліфікації	
Зміст програми	<p>1. На шляху до комунікативної майстерності</p> <p>1.1. Поняття української мови.</p> <p>1.2. Основні закони й тенденції сучасного спілкування: як утримати комунікативну рівновагу.</p> <p>1.3. Вітаємося та прощаємося гречно.</p> <p>1.4. Палітра українських звертань.</p> <p>1.5. Про кличний відмінок української мови. Правильне творення кличних форм.</p> <p>1.6. Говорімо вправно: <i>більше чи понад? за спеціальністю чи зі спеціальності? їхній чи їх?</i> коли не знаходиться?</p> <p>1.7. Українська орфоепічна автентика (голосні, дзвінки приголосні, тверді шиплячі, г і г, дифтонги, явище мовної асиміляції: як із цим упоратися). Особливості українського</p>

наголосу. Говорімо вправно: маємо *можливість* чи *зможу?* *навчальні* чи *учбові?* *те саме* чи *одне і те ж саме?* *незважаючи* і *не дивлячись*.

1.8. Позиційні чергування в українській мові (у/в, з/із/зі (зо), і/й та ін.).

2. Українська граматика на рівні «упевнений користувач».

2.1. Кілька зауваг про історичні чергування голосних і приголосних у нашій мові.

2.2. Дякуємо, висловлюємо прохання, перепрошуємо правильно.

2.3. Ознаки та причини неуспішної мовної комунікації.

2.4. Головне про рід, число й відмінок іменників.

2.5. Говорімо вправно: чи *піднімати питання?* коли *розв'язуємо*, а коли *вирішуємо?* чи *сьогоднішній день найкращий?* про сполучні слова *який, що, котрий, чий*.

2.6. Діалог і його організація. Правила для мовця. Правила для слухача.

2.7. Ступенювання прикметників: уникаймо поширених помилок і плекаймо нормативне вживання прикметникових форм.

2.8. Що треба знати про українські займенники?

2.9. Майже все про числівник: правопис і відмінювання числівників; сполучення числівників з іменниками та прикметниками; сполуки, що позначають дати й час; правила записування словосполук із цифрами.

3. Українська граматика на рівні «упевнений користувач» - 2.

3.1. Дієслово як центр української граматики: категорії дієслова.

3.2. Форми дієслова: дієприкметник і дієприслівник. Безособові дієслова на *-но*, *-то*, зворотні дієслова.

3.3. Особливості дієслівного керування: найуживаніші випадки.

3.4. Говорімо вправно: *разом з тим* чи *водночас?* *у якості* чи *як?* *ми маємо*, *мусимо* чи *повинні?* і про *складник*.

3.5. Зони функціонування українських прийменників і сполучників.

3.6. Говорімо вправно: чи *заключати договори?* *за допомогою* чи *з допомогою?* коли *дотримуємося*, а коли *притримуємося?*

4. У центрі уваги – речення!

4.1. Головне про український синтаксис.

4.2. Порядок слів у реченні.

4.3. Дієслівність як ознака української мови.

4.4. Перевага активних конструкцій над пасивними.

4.5. Норми вживання безособових конструкцій на *-но*, *-то*.

4.6. Приклади правильного вживання висловів ділової та фахової мови.

5. Сучасна пунктуаційна культура

5.1. Кодифіковані розділові знаки.

5.2. Некодифіковані розділові знаки.

5.3. Про деякі труднощі при виборі розділових знаків.

5.4. Новітні знаки для логічного і синтаксичного членування висловлювання.

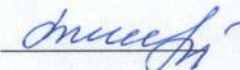

Розподіл годин за видами діяльності	Аудиторна робота: 10 год. Самостійна робота: 18 год. Контрольні заходи та підсумкова атестація: 2 год.
Оцінювання та атестація	Залік (зараховано/не зараховано)
1.4 Програмні результати навчання (РН):	
<ul style="list-style-type: none"> - розуміти основні лінгвістичні й комунікативні закономірності; - удосконалити мовні навички, що є запорукою правильного, продуктивного мислення; - ефективно передавати свої думки в письмових текстах і усних виступах; - знати орфоепічні й акцентуаційні літературні норми; - поглибити знання лексичних, граматичних, синтаксичних норм української літературної мови; - уміти семантично точно та стилістично доречно добирати мовні засоби відповідно до комунікативної ситуації; - володіти високою пунктуаційною культурою; - розуміти сучасні тенденції розвитку мовної та мовленнєвої компетенцій. 	
1.5 Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Ярова Алла Григорівна – к. філол.н., доцент кафедри мовної підготовки іноземних громадян; медіаекспертка Інституту демократії Пилипа Орлика; лауреатка канадської премії Приятелів України; співавторка мовних передач на регіональному телебаченні
Матеріально-технічне забезпечення	Персональний комп'ютер, підключений до мережі Інтернет
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Презентаційні матеріали за темами програми

Доцент кафедри мовної підготовки
іноземних громадян

_____ Алла ЯРОВА

Начальник Центру розвитку кадрового
потенціалу навчального закладу

 Віта ГОРДІЄНКО